

„Latvijas Satversmes nākamie simts gadi”

1918.gada 18.novembrī Tautas padome pieņēma Politisko platformu – Latvijas konstitūcijas pirmo uzmetumu, kas noteica dzimstošās neatkarīgas Latvijas galvenos konstitucionālos principus: demokrātiska republika, kur augstākā vara pieder tautai; etniski toleranta valsts, kuru veido visu pilsoņu – neatkarīgi no tautības – kopums; minoritāšu tiesībām jābūt pilnīgi aizsargātām¹. Likums par Satversmes sapulces vēlēšanām tika pieņemts 1919.gada 19.augustā. Latvijas Satversme tika pieņemta 1922.gada 15.februārī. Tā ir pirmā un vienīgā Latvijas konstitūcija, kas tagad ir viena no vecākajām Eiropā². Ir 2018.gads, līdz ar to mainījies sabiedrība un tās uzskati.

Pilsoņi, kuri piedalās vismazākajā darbā savas valsts izaugsmes labā, sniedz lielu nozīmi tās attīstībā. Tajā ietilpst parlamenta vēlēšanas, kuras Latvijā notiek reizi četros gados. Šī gada Saeimas vēlēšanās piedalījās 844 925 jeb 54,6 procenti balsstiesīgo pilsoņu³. Mūsdienās liela daļa vienaudžu vēlēšanas uzskata par nevajadzīgām, tās neapmeklē, kas ir nelabvēlīgs rādītājs par turpmāko valsts izaugsmi, jo mēs būsim tie, kas to pārvaldīs. Vajadzētu ieviest metodi, lai pilsoņus iesaistītu vēlēšanās. Tāpēc uzskatu, ka vajadzīgs 8.panta labojums, uzsverot, ka vēlēšanas ir jāapmeklē obligāti, kā arī to, ka pilsoņiem, kuri nebūs apmeklējuši vēlēšanas, nododot savu balsi, nepieciešams piespriest soda naudu. Satversmes 8.pants „Tiesības vēlēties ir pilntiesīgiem Latvijas pilsoņiem, kuri vēlēšanu dienā ir sasnieguši astoņpadsmit gadu vecumu”⁴ liecina par to, ka tas ir ikviena pilngadīga pilsoņa pienākums. 2018.gada. 6.oktobrī es devos uz tuvāko vēlēšanu iecirkni, lai nodotu balsi, jo tas ir mans pienākums.

Šobrīd Latvijā obligāta ir tikai pamatzglītība – tas nostiprināts arī Satversmes 112.pantā. Tomēr šī pieeja tiek pretrunīgi vērtēta. Izglītības uz zinātnes ministrs Kārlis Šadurskis sacījis, ka atteikšanās no obligātas vidējās izglītības ir viena no lielākajām kļūdām izglītības jomā⁵. Pāreja uz obligāto vidējo izglītību ir liela un svarīga reforma, būtisks solis, lai veicinātu absolventu konkurētspēju darba tirgū, turklāt tā svarīga arī Latvijas ekonomikas stiprināšanā. Ierosinājumu par obligātu vidējās izglītības iegūšanu, grozot likumu, kas pašreizējā situācijā ir aktuāls, sniedza Ints Dālderis⁶, līdz ar to šis būs viens no grozījumiem, kuru veicinās un aktivizēs tuvāko gadu laikā.

Spēcīgākai Latvijas valsts izaugsmei, ir jāsniedz sava enerģija, pūles, jābūt ieinteresētiem tās notiekošajos procesos. Izglītība un vēlēšanas ir faktori, kas ietekmē valsts labklājību. Izglītoti cilvēki ir tie, kas spēj racionāli domāt un pārvaldīt valsti. Tādēļ šie ir būtiski faktori, jo tos attīstot, Latvija plauks. Šogad pirmo reizi devos uz vēlēšanām, lai sekmētu savas valsts labklājību, gūstot lielāku zināšanu klāstu par tās politisko stāvokli. Man rūp valsts nākotne, tiekšanās uz augšu, pierādot, ka mūsu prāti spēj turēt valsts vārdu, maksimāli pozitīvi veicot jebkādas pienākumus.

⁵ Šadurskis, K. *Vai vidējā izglītība būs obligāta?* Rīga: "Latvijas Vēstneša" portāls, 2017.

⁶ Dālderis, I. *Politiski pozitīvi noskaņoti noteikt vidējo izglītību par obligātu, bet uzsver diskusiju nepieciešamību.* Rīga: Tvnet, 2017.

Izmantotie informācijas avoti

1. Tautas padome : [tiešsaiste]. [skatīts 2018.g 5.novembrī] Piekļuve: http://old.historia.lv/alfabets/T/ta/tautas_padome/tautas_padome.htm
2. Diena, kad spēkā stājās LR Satversme : [tiešsaiste]. [skatīts 2018.g 5.novembrī] Piekļuve: <https://lvportals.lv/norises/252001-diena-kad-speka-stajas-lr-satversme-2012>
3. Faktu lapa par 13.Saeimas vēlēšanām un informācija par CVK preses konferencēm vēlēšanu laikā : [tiešsaiste]. [skatīts 2018.g 5.novembrī] Piekļuve: <https://lvportals.lv/dienaskartiba/299095-faktu-lapa-par-13-saeimas-velesanam-un-informacija-par-cvk-preses-konferencem-velesanu-laika-2018>
4. Latvijas Republikas Satversme : [tiešsaiste]. [skatīts 2018.g 5.novembrī] Piekļuve: <https://likumi.lv/doc.php?id=57980>
5. Vai vidējā izglītība būs obligāta? : [tiešsaiste]. [skatīts 2018.g 5.novembrī] Piekļuve: <https://lvportals.lv/norises/292149-vai-videja-izglitiba-bus-obligata-2017>
6. Politiski pozitīvi noskaņoti noteikt vidējo izglītību par obligātu, bet uzsver diskusiju nepieciešamību : [tiešsaiste]. [skatīts 2018.g 5.novembrī] Piekļuve: <https://www.tvnet.lv/4548316/politiki-pozitivi-noskanoti-noteikt-videjo-izglitibu-par-obligatu-bet-uzsver-diskusiju-nepieciešamību>